

Н. В. Кононец,
викладач вищої категорії
(Аграрний коледж управління і права
Полтавської державної аграрної академії)

СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА ДЛЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В АГРАРНИХ КОЛЕДЖАХ

Постановка проблеми. У сучасних умовах інформатизації та інноваційної орієнтації суспільства основою змісту й організації освітньої діяльності виступає соціальне замовлення на індивідуалізацію навчання, а також потреби студентів у творчій самореалізації за допомогою засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) [4]. Сучасні стратегії України спрямовано на подальший розвиток національної системи освіти, адаптацію її до умов соціально-орієнтованої економіки, трансформацію та інтеграцію у європейське і світове освітнє співтовариство. Тому останнім часом увагу всіх аграрних ВНЗ I-II рівнів акредитації України зосереджено на питаннях Болонського процесу, відповідно до якого аграрна освіта України має інтегруватися в єдиний європейський освітній простір. Запровадження кредитно-модульної системи як невід'ємного атрибуту Болонської декларації є важливим фактором стимулювання ефективної роботи викладача і студента, збільшення їх безпосереднього індивідуального спілкування у процесі навчання [1]. Дистанційне навчання як інновація прийшло на український ринок навчальних послуг декілька років тому [5].

Аналіз досліджень і публікацій. Аналізуючи ці та інші напрями діяльності, можна зробити висновок, що система вищої освіти за Болонськими стандартами надає важливого значення саме індивідуалізації навчання студентів, її спрямованості на особистісно-орієнтований підхід до кожного студента аграрного коледжу, основою якої є така взаємодія учасників навчального процесу, коли максимально враховуються індивідуальні можливості кожного студента, визначаються перспективи його розвитку та гармонійного вдосконалення. Адже прогалини в індивідуалізації процесу навчання негативно відображаються на вирішенні завдань підготовки студентів до життя і праці в умовах ринкових відносин [8]. Потрібно озброювати студентів аграрних коледжів уміннями безперервного самостійного набуття і поповнення своїх знань, підвищення їх дієвості щодо вирішення практичних завдань життєдіяльності людини та суспільства, вироблення установки на активний трудовий спосіб життя.

Вирішенню цих проблем сприятиме організація індивідуалізації навчання студентів з використанням електронного підручника (далі ЕП) – універсального інтерактивного гіпермедійного методичного та дидактичного підручника, який містить широкое коло питань з тем однієї дисципліни (або різних навчальних дисциплін), викладених у компактній формі гіпертекстового середовища та призначений для використання у навчальному процесі [3]. Процесуальні можливості електронного підручника значною мірою зумовлюються його змістовими особливостями і тому закономірно також переважають аналогічні можливості друкованого навчального засобу. Найважливіша його перевага полягає в можливості актуалізації та індивідуалізації навчального процесу шляхом урахування суб'єктивних

особливостей (наприклад, темпу подання матеріалу) сприйняття навчального матеріалу кожним студентом, який вивчає певний предмет.

Електронний підручник як засіб індивідуалізації навчання студентів в аграрних коледжах, насамперед, призначено для самостійного вивчення теоретичного матеріалу курсу, його гіпертекстова основа надає можливість працювати за індивідуальною освітньою траєкторією [6]. Крім того, він дозволяє подолати психологічну невідповідність студентів до застосування ІКТ у навчальному процесі, яка виявляється на перших етапах навчання у коледжі. З іншого боку, студенти, які мають досвід використання ІКТ, Інтернету, і які хочуть отримувати інформацію лише з комп'ютера, матимуть нагоду навчатися і виконувати завдання у звичному для них режимі [7].

Проблеми електронних підручників у різних аспектах досліджували В. Вембер, О. Бісікало, Б. Кисельов, Т. Фурдак, Д. Сосновських, О. Зіміна, А. Кирилов, М. Храмова. Проблемою створення комп'ютерних підручників і програмних засобів займалися В. Мадзігон, В. Лапінський, М. Жалдак, Л. Гризун, В. Івасик, І. Лупан, Н. Макоєд. Використання електронних підручників у системі дистанційної освіти вивчає К. Манзюк.

Метою статті є практична реалізація ідеї створення електронних підручників у гіпертекстовому середовищі за допомогою програми Microsoft Front Page 2003. Ми пропонуємо методику створення електронних підручників для викладачів аграрних коледжів. Актуальність дослідження зумовлюється соціальною та педагогічною значущістю проблеми створення електронних підручників для індивідуалізації навчання студентів аграрних коледжів та необхідністю її розв'язання на сучасних дидактичних і методологічних засадах з огляду нових цілей і можливостей аграрної освіти.

На сьогодні дедалі більше аграрних коледжів впроваджують електронні підручники у навчальний процес та долучаються до процесу створення ЕП. Проаналізувавши за матеріалами Навчально-методичного центру Міністерства аграрної політики України, який є відокремленим структурним підрозділом Науково-методичного центру аграрної освіти Міністерства аграрної політики України і є координуючим органом навчально-виховної роботи та методичного забезпечення навчальних закладів І-ІІ рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України прикладні програмні додатки, які є у наявності в аграрних коледжах (а їх різноманіття досить обмежене: Microsoft Office, 1С-Підприємство, 1С-Бухгалтерія, Парус, Ліга-закон, Експерт-Юрист, Гроссбух НАУ-експерт, Бест-звіт), ми встановили, що вимоги до електронного підручника, його змісту та структури [3], принципів створення найоптимальніше реалізувати саме за допомогою редактора веб-сторінок Microsoft Front Page (далі – Front Page), оскільки цей продукт входить до інтегрованого пакету Microsoft Office. Ліцензований пакет Microsoft Office є у більшості аграрних коледжів. У цій статті ми пропонуємо методику створення ЕП у програмному додатку Microsoft FrontPage (на прикладі версії Microsoft FrontPage 2003).

Основи роботи (основні поняття, режими роботи, компоненти тощо) у програмному додатку FrontPage розглядаються у достатній кількості літературних джерел, які є у бібліотеках навчальних закладів, бібліотеках міста, книжкових магазинах. Проаналізувавши літературу, ми виявили ряд певних недоліків: вона найчастіше російськомовна, досить недешева і розрахована на викладачів інформатики чи викладачів, які знайомі із комп'ютерною технікою на рівні

користувача ПК. Хоча, в цілому, придатна для використання під час вивчення онов роботи у середовищі FrontPage.

Зазначимо, програму FrontPage2003, яка входить до складу Microsoft Office 2003, призначена для створення веб-сторінок та веб-сайтів, у які можна добавляти інтерактивні засоби й ефекти мультимедіа, а також розміщувати готові сайти в Інтернеті шляхом завантаження файлів на веб-сервер [2]. Веб-сторінки – це невеличкі програми, що розуміють веб-браузери. Веб-сайт (веб-вузол), або просто сайт (англ. website, від web – павутина, “веб” і site – “місце”) – це одна або сукупність веб-сторінок, доступних в Інтернеті через протоколи HTTP/HTTPS; це місце в Інтернеті, яке визначається своєю адресою (URL), має свого власника і складається з веб-сторінок, які сприймаються як єдине ціле. Завдяки появі програми Front Page2003 тепер створювати веб-сторінки можуть не лише професійні програмісти, але й звичайні користувачі, які хочуть мати веб-вузол для особливих цілей, оскільки немає необхідності програмувати в кодах HTML. Застосовуючи панелі інструментів та команди меню, на сторінці можна розташувати текстову або графічну інформацію, панелі навігації та посилання, призначені для переходу від однієї сторінки до іншої. Крім того, можна використовувати таблиці, фрейми, анімацію, файли різних форматів та багато іншого. Усі ці засоби дозволяють використовувати програму для створення електронних підручників, які виявляються більш наочними, максимально чіткими та зрозумілими, що дає можливість підвищити ефективність навчального процесу під час використання таких підручників на заняттях та індивідуалізації навчального процесу студентів аграрних коледжів.

Створення електронного підручника аналогічне створенню сайту. Тому доцільно викладачу-розробнику ознайомитися і з літературою, присвяченою проектуванню веб-сайтів та веб-дизайну. Слід зазначити, що середовище Web сприймається виключно за допомогою людського зору. Тому під час створення підручника особливо слід орієнтуватися на принцип семантично правильного веб-документа. Пройшовши етапи планування розробки ЕП, розробку змісту ЕП, опис ЕП, можна зробити висновок: що саме і де буде в ньому розміщено, які теми, яка інформація головна, яка другорядна. Звідси логічно випливає: яка кількість сторінок буде у підручнику, яка структура гіперпосилань між сторінками (зовнішніх і внутрішніх), які доцільно створити переходи з головної (титульної) сторінки та з інших сторінок тощо. Досвід і практика показує: краще зробити підручник простим. Особливо слід виокремлювати основну інформацію як на окремій сторінці, так і в усьому підручнику. Не перевантажувати підручник складними переходами.

Електронний підручник, який створюється у середовищі FrontPage – це фактично набір файлів у форматі HTML, розташованих у визначеній папці та зв'язаних один з одним гіперпосиланнями. Один з файлів ЕП призначається головним, він є домашньою сторінкою або головною (файл index.html) і відкривається у браузері користувача за умов підключення до самого підручника. Інші веб-сторінки, тобто сторінки ЕП, виводяться у вікно браузера в міру переходу до них за гіперпосиланнями. Крім файлів HTML до складу ЕП належить набір графічних об'єктів формату GIF чи JPG, призначених для оформлення сторінок. З розвитком браузерів, що пропонують найрізноманітніші розширення стандарту HTML, у веб-вузлах усе частіше стали з'являтися файли інших форматів.

У середовищі FrontPage2003 для створення електронного підручника можна скористатися двома способами: за допомогою одного з вбудованих майстрів

побудови веб-вузлів або розпочати створення “з однієї сторінки”, тобто самостійно створити одну з сторінок односторінкового веб-вузла (веб-сайту), а потім за необхідності додавати будь-яку кількість сторінок. Основи роботи у середовищі FrontPage2003 розглядаються у багатьох літературних джерелах, тому ми уникаємо детального опису кроків роботи у цьому програмному додатку. Середовище FrontPage2003 пропонує для створення веб-вузлів декілька майстрів. Найкраще для створення електронного підручника підійде “Майстер корпоративного веб-вузла”, а також “Особистий веб-вузел”, “Веб-вузел проекту”.

Завантаживши у дію майстер, уважно читаючи вказівки майстра, викладач-розробник веде інтерактивний діалог з майстром, відповідає на запитання на кожному кроці майстра, вибирає потрібні параметри для веб-вузла, тобто прямо проектує структуру майбутнього електронного підручника. Система навігації досить проста та зручна: перехід здійснюється за допомогою кнопки “Далі”.

Узагалі кількість сторінок веб-вузла, створеного за допомогою майстра, може бути довільною. Це залежить від вибору параметрів на деяких кроках майстра, наприклад, які основні сторінки веб-вузла та яку кількість сторінок введе розробник для того, щоб майстер створив необхідну кількість сторінок ЕП. Майстер взагалі має певні обмеження на кількість сторінок, але тільки на етапі створення. Максимальна кількість сторінок по завершенні роботи майстра – 20. Після створення та завантаження веб-вузла для подальшого редагування та наповнення сторінок текстами, графікою, мультимедіа, можна буде додати ту кількість сторінок, яких не вистачає для реалізації повного змісту ЕП. Після завершення роботи майстра веб-вузол автоматично завантажується у режимі “Задачі”. У режимі “Переходи” можна переглянути структуру майбутнього ЕП. У цьому режимі зручно перейменовувати за необхідності сторінки, а також додавати потрібні сторінки за допомогою виклику контекстного меню. Подвійний натиск на сторінці дозволить перейти у режим редагування сторінок “Конструктор”. На цьому кроці можна переходити до безпосереднього наповнення сторінок вмістом, здійснювати оформлення сторінок, настроювати тему, фон, фоновий малюнок на сторінках ЕП. Це дасть змогу втілювати принципи створення ЕП та реалізовувати дидактичні принципи навчання та індивідуалізації.

Теми для застосування графічних ефектів до однієї сторінки або всього веб-вузла. Для установки теми використовують меню “Формат”. Область задач “Тема” дозволить вибрати потрібну тему і в контекстному меню кожної теми – команди, які визначають діапазон її застосування та настроювання. Якщо обрати команду контекстного меню теми “Настройка”, з’явиться вікно “Настройка теми”, де можна вибирати кольори, змінювати кнопки, добирати шрифт і стиль тексту. Можна замість теми застосувати до сторінки певний фон (наприклад, будь-який малюнок). Для цього слід у меню “Формат – Фон” для відкриття діалогового вікна “Властивості сторінки”; вибрати вкладку “Форматування”, помітити прапорцем “Фоновий малюнок”, натиснути кнопку “Огляд” і у діалоговому вікні “Обрати фоновий малюнок” відшукати потрібний малюнок та натиснути “ОК”. У вікні “Властивості сторінки” теж потім слід натиснути “ОК”.

Введення та форматування тексту, форматування абзаців, списків і заголовків, вставка та редагування малюнків, додавання та редагування графічних об’єктів виконується так само, як і в будь-якій програмі Microsoft Office. Примітки майстра можна видалити, змінити заголовок “Додому” на власний, і розмістити потрібні об’єкти:

тексти електронного підручника, малюнки, інтерактивні кнопки, власні примітки, веб-компоненти тощо. Розробнику ЕП слід звернути увагу: в областях, де розміщені кнопки системи курування, не можна видаляти самі кнопки, інакше втратиться сама система керування електронним підручником, яка автоматично задається майстром.

У режимі “Переходи” можна завжди додати за потреби сторінку, і майстер автоматично додасть інтерактивну кнопку керування для переходу на цю сторінку. Ця кнопка буде відображатися в областях кнопок.

У режимі редагування сторінок “Конструктор” можна вставляти об’єкти на сторінку: малюнки, текст, об’ємний текст, автофігури, веб-компоненти, мультимедіа, відео тощо. Слід звернути увагу: усі зміни на сторінці проводяться в режимі “Конструктор”, а перегляд результату – в режимі “Перегляд”. Крім того, зберігати слід кожен сторінку окремо, а також кожен об’єкт сторінки, щоб запобігти втраті інформації на сторінках ЕП, а також її можливої невідповідності.

Перенесення текстів на веб-сторінку здійснюється простим копіюванням через буфер обміну з текстового процесора Microsoft Word 2003. Елементи редагування та форматування тексту у середовищі FrontPage аналогічне з Word (меню “Правка”, “Формат – Шрифти”, “Формат – Абзац”, “Список” тощо), хоча й дещо обмежені у можливостях. Тому доцільно повністю відредагувати та відформатувати текст саме у Word, щоб не витратити багато часу на це у середовищі FrontPage. Хоча і не є виключенням процес написання текстів безпосередньо у середовищі FrontPage.

Середовище FrontPage дозволяє здійснювати різноманітні вставки об’єктів. Уставити різні об’єкти можна за допомогою меню “Вставка”. До таких об’єктів належать “Горизонтальна лінія”, “Шар”, “Вбудована рамка”, “Дата і час”, “Символ”, “Примітки”, “Панель посилань (веб-компонент)”, “Оголошення на сторінці”, “Веб-компонент”, “База даних”, “Форма”, “Рисунок”, “Змінювана кнопка”, “Файл”, “Закладка” тощо. Опис призначення усіх цих об’єктів можна знайти у відповідній літературі, і кожен з них може бути застосовано із певною метою на сторінках електронного підручника.

Зупинимося більш детально на веб-компонентах. FrontPage має більше двох десятків різних мультимедійних компонентів, які можуть зробити сторінки ЕП більш інтерактивними. Для цього й існують такі засоби, як веб-компоненти. До них належать: біговий рядок, інтерактивна кнопка, панелі посилань, заголовки, зміст, найкраща десятка тощо. Усі ці об’єкти можна знайти та використати за допомогою меню “Вставка–Веб-компонент”. На екрані з’явиться вікно “Вставка компонента веб-вузла”. Ліворуч можна вибрати тип компонента, праворуч – ефект.

Вибравши тип компонента “Динамічні ефекти”, ефект – “Біговий рядок” і натиснувши кнопку “Готово”, відкривається вікно “Властивості бігового рядка”. У полі “Текст” вводиться текст бігового рядка. У цьому вікні можна вибирати напрямок, швидкість, поведінку, розмір, повтори, колір фону. Натиснувши на кнопку “Стиль” можна провести форматування введеного тексту.

Аналогічно можна вставити зміст електронного підручника та додати список найкращої десятки відвідування веб-сторінок. Для цього після вибору відповідних команд у вікні вибирається тип компонента “Зміст” і зміст компоненти – “Для цього веб-вузла”. У вікні “Властивості змісту” вибирається адреса початку змісту та встановлюються потрібні параметри.

Важливим моментом під час реалізації гіпертекстової технології у середовищі ЕП є створення гіперпосилань. Система керування, створена майстром, передбачає

гіперпосилання між сторінками у вигляді кнопок. Але в електронному підручнику слід використовувати й інші гіперпосилання, наприклад, під час створення глосарію, довідкових матеріалів, плану теми, основних понять теми, гіперпосилань із різних слів у межах однієї сторінки чи на інші сторінки тощо. У цьому аспекті слід розрізняти типи гіперпосилань. Гіперпосилання вирізняють двох типів: на одній сторінці та між сторінками, тобто внутрішні (у межах однієї сторінки ЕП) та зовнішні (між сторінками ЕП).

Для створення гіперпосилань слід спочатку зробити закладки. Під час натискання на гіперпосилання здійснюється перехід до визначеного місця, а точніше – до закладки. Принцип створення закладок досить простий: у тому місці, де буде знаходитися закладка, необхідно виокремити будь-яку кількість символів. Це може бути слово, фраза або абзац. Наступним кроком у меню “Вставка” вибирається команда “Закладка”. На екрані з’явиться діалогове вікно “Закладка”, яке вміщує список закладок, створених на поточній сторінці. Далі вводиться у поле “Ім’я закладки” найменування закладки, і закріплюється процес натисненням “ОК”. Після створення закладок на сторінках ЕП, можна переходити до створення гіперпосилань. Процес створення внутрішнього гіперпосилання передбачає виокремлення того елементу ЕП, з якого слід перейти до закладки, тобто того елементу, який перетвориться на гіперпосилання. Це може слово, словосполучення, речення, абзац, малюнок, “анімашка” тощо. Виокремивши такий елемент, слід вибрати меню “Вставка – Гіперпосилання” або скористатися відповідною кнопкою панелі інструментів. На наступному кроці у діалоговому вікні “Додавання гіперпосилання” натиснути кнопку “Закладка” і вибрати ім’я закладки. Завершується цей процес натисненням “ОК” для закриття діалогових вікон.

Створення зовнішнього гіперпосилання мало чим відрізняється від описаного вище процесу, за винятком одного моменту. У діалоговому вікні “Додавання гіперпосилання”, у текстовому полі “Адреса” слід вибрати ту сторінку, на яку потрібно перейти. Електронний підручник, створений у середовищі FrontPage, має вигляд папки, яка, як правило, за замовчуванням створюється у папці “Мої веб-вузли”, і яка знаходиться у папці “Мої документи”. Для запуску ЕП слід відкрити цю папку і завантажити файл index.html (файл запуску будь-якого веб-вузла). Завантажиться електронний підручник в остаточному режимі його перегляду, тобто у режимі перегляду веб-сторінки через браузер, де будуть активними усі об’єкти, додані на сторінки підручника та гіперпосилання.

Спосіб створення електронного підручника “з однієї сторінки” або за допомогою нового односторінкового веб-вузла принципово не відрізняється від розглянутого нами вище способу використання майстрів. Слід лише врахувати, що на самому початку роботи, у діалоговому вікні “Шаблони веб-вузлів” на вкладці “Загальні” вибирається піктограма “Односторінковий веб-вузел”. На екрані з’явиться головне вікно програми з однією (домашньою) сторінкою. Тепер можна додавати нові веб-вузла нові сторінки або змінювати вміст вже доданих. Для додавання нової сторінки можна викликати контекстне меню з домашньої сторінки і вибрати “Створити – Сторінка”.

Таким чином створюється структура майбутнього електронного підручника. Перевагою такого способу є те, що розробник не повинен наслідувати та притримуватися заданої майстром структури, а недоліком цього способу є повна відсутність системи керування ЕП у вигляді кнопок: розробнику слід самостійно буде

проектувати та створювати інтерактивні кнопки, гіперпосилання для створення системи керування.

Для редагування та форматування сторінок використовуються раніше описані прийоми під час створення веб-вузла за допомогою майстрів (оформлення сторінок, теми, вставка об'єктів тощо). Відмінність лише у тому, що відкрита для редагування сторінка у режимі "Конструктор" не має ніяких дизайнерських розміток, тем та оформлень, які розробник може задавати самостійно. Важливим і необхідним моментом є додавання у ЕП відео та анімації. Ці компоненти можна додавати на будь-якому етапі створення ЕП у середовищі FrontPage, незалежно від того, який із способів було обрано для розробки підручника. Ці компоненти забезпечать гіпермедійність електронного підручника і сприятимуть реалізації принципів створення ЕП: принципу мультимедійності, інтерактивності, гіпертекстовості, триєдності навчальних цілей.

Є декілька видів анімації, яку можна використати на сторінках ЕП. Один із них – кліпі із колекції програмного додатку. Для використання таких об'єктів у режимі редагування сторінки "Конструктор" встановлюється курсор на те місце, необхідно помістити анімацію. Наступним кроком є вибір команди "Вставка – Рисунки... – Картинки". В області задач з'явиться "Колекція кліпів". Застосовуючи функцію контекстного пошуку за необхідним критерієм, можна відшукати потрібну анімацію. Слід звернути увагу: не кожна із запропонованих картинок є анімацією. Для того, щоб вибрати саме анімацію, необхідно визначити її простим наведенням курсору миші до появи підказки "анімації на веб-сторінках". Далі вибирається потрібний кліп і у контекстному меню натискається кнопка "Вставити". На сторінці з'явиться вибраний кліп. Цим засобом користуються для встановлення, наприклад, циклу повторення анімації. Для встановлення потрібних параметрів існує вкладка "Відеозапис" у вікні "Властивості рисунка".

Іншим видом анімації є вставка відеозапису. Вибравши команди "Вставка – Рисунки – Відеозапис" (для вставки фільму, відеофрагменту), відкриється діалогове вікно "Відео", у якому вибирається відеозапис. Таким чином можна вставити на сторінку файли типу Windows Media. Файли відеоматеріалів інших типів також можна додавати до електронного підручника, але не через меню "Вставка". Доцільним є використання техніки додавання гіперпосилань. Добирається і виокремлюється довільний об'єкт для гіперпосилання (інтерактивна кнопка, текстовий елемент чи малюнок) і у діалоговому вікні "Додавання гіперпосилання" виділяється відеофрагмент.

Іноді доцільним є додавання звуку на сторінці. Це може бути створений аудіозапис для коментарів у ЕП, або просто використання аудіофайлів для музичного чи звукового супроводу сторінки підручника. Для додавання таких аудіофайлів у режимі перегляду сторінки за допомогою контекстного меню викликається засіб "Властивості сторінки". У вікні "Властивості сторінки" на вкладці "Загальні", у розділі "Фоновий звук" обирається "Огляд..." для виклику діалогового вікна "Фоновий звук". У вікні "Фоновий звук" знаходиться потрібний звуковий файл. У режимі перегляду сторінки можна відтворити звуковий файл.

До електронного підручника, створеного у гіпертекстовому середовищі, можна додати, наприклад, презентацію, якщо її було раніше створено, або створити, за потреби, таку презентацію у програмному додатку PowerPoint2003. Презентації доцільно створювати для демонстрації матеріалів візуального супроводу, опорних конспектів лекцій, контрольних блоків, структурно-логічних схем навчального матеріалу як у цілому, так і окремих моментів, визначення місця навчального

матеріалу в системі міжпредметних зв'язків, активізації зорового сприйняття через подачу рухомих схем, графіків і діаграм. Аналогічно можна додавати будь-які файли, створені за допомогою різних програмних додатків (текстові, електронні таблиці, бази даних тощо).

Висновки. Переваги програмного додатку Microsoft FrontPage під час створення ЕП полягають у тому, що викладач, який володіє комп'ютерною технікою хоча б на рівні користувача, уміє працювати у текстовому процесорі Word, за бажанням зможе створювати ЕП і в Microsoft FrontPage. Оскільки ця програма належить до пакету Microsoft Office, прослідковуються аналогії під час роботи з FrontPage та текстовим, табличним процесорами, що значно полегшує роботу у середовищі веб-редактора. Крім того, досить зручною є довідка Microsoft FrontPage, якою викладачі можуть скористатися під час роботи з додатком. Використання Microsoft FrontPage як середовища для створення ЕП не вимагає спеціальних знань мов програмування, що дає можливість використовувати її викладачам аграрних коледжів.

У результаті проведеного анкетування викладачів аграрних коледжів, які брали участь у педагогічному експерименті (дослідження проводилися на базі Аграрного коледжу управління і права Полтавської державної аграрної академії, Відокремленого структурного підрозділу НУБіПУ “Немішаївський агротехнічний коледж”, Відокремленого структурного підрозділу “Василівський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету” та Відокремленого структурного підрозділу “Новокаховський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету”), виявлено, що 72% опитаних викладачів зазначають про доцільність використання середовища Microsoft FrontPage під час створення ЕП, 54% викладачів стверджують, що особисто їм запропонована нами методика створення ЕП допомогла та значно спростила процес створення електронного підручника. Викладачі (84% опитаних) зазначають про доцільність та ефективність запровадження методики створення ЕП (у Microsoft FrontPage) в аграрних коледжах. Так, застосовуючи цю методику в Аграрному коледжі управління і права Полтавської ДДА, викладачі коледжу долучилися до процесу розробки і створення електронних підручників, посібників. Як результат – ми маємо електронні підручники не лише з інформатики, а й з економічних дисциплін. Наприклад, викладачами коледжу було створено електронні посібники для самостійної роботи зі “Статистики”, “Економіки підприємств”, “Економічного аналізу”.

Перспективи подальших пошуків у напрямку дослідження. Проблема спеціальної підготовки викладачів аграрних коледжів до створення електронних підручників ґрунтовно та систематично не вивчалася. Доводиться констатувати, що за сучасних умов розвитку освіти педагоги аграрних коледжів є недостатньо підготовленими до процесу розробки та створення ЕП. Тому на сьогодні гостро постає проблема підготовки викладачів до створення ЕП. На жаль, ні педагогічні ВНЗ, ні інші ВНЗ I-IV рівнів акредитації, ні численні навчальні центри до сьогодні не приділяють такій підготовці належної уваги. Головна причина в тому, що така підготовка досить трудомістка, вимагає розробки нових методів і організаційних форм роботи із викладачами, пошук яких ще тільки починається. Разом з тим, розробка моделей такої підготовки викладачів украй актуальна.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гриньова М. В. Саморегуляція : навчально-методичний посібник / Марина Вікторівна Гриньова. – Полтава : АСМІ, 2008. – 268 с.
2. Дубовиченко С. Б. Интернет и Front Page XP : учебник для вузов / Сергей Борисович Дубовиченко. – Алматы : Нур-пресс, 2006. – 403 с.
3. Кононец Н. В. Розробка електронного підручника для індивідуалізації навчального процесу в аграрних ВНЗ I-II рівнів акредитації / Наталія Василівна Кононец // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 6. – С. 99–109.
4. Кулешова Г. М. Содержание и организация индивидуальной деятельности учащихся в дистанционном обучении : автореф. на соиск. науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 “Общая педагогика, история педагогики и образования” / Г. М. Кулешова. – М., 2009. – 24 с.
5. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс : навч. посібник / Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротинко Н. Г. ; [за ред. В. М. Кухаренка]. – [3-тє вид.]. – Х. : НТУ “ХПІ”, “Торсінг”, 2002. – 320 с.
6. Львов М. С. Робоче місце вчителя в сучасній інформаційній системі управління навчальним процесом / М. С. Львов, О. В. Співаковський, В. С. Круглик // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання. Зб. наук. праць / Редкол. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова. – 2005. – № 3 (10). – С. 153–159.
7. Тітова О. А. Готовність студентів і викладачів до використання інформаційних технологій в навчанні / Тітова О. А. // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Кол. авт. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, 2007. – Вип. 51. – С. 112–115.
8. Цідило І. М. Дидактичні умови індивідуалізації трудового навчання учнів 8-9 класів засобами інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Цідило Іван Миколайович. – Тернопіль, 2006. – 203 с.

Дата надходження статті: 15.01.2010 року.

Дата прийняття статті до друку: 14.09.2010 року.